

De sancta Martha

M dices. cur deus suos electos vult tribula-
ri passionibus. etiam in sua gratia statibus. **R**ndet qd qto
maiori gra ho a deo visitat. tanto maiori tribulati-
one tribulat. **I**o sunt tres cause. **P**rio qto pl⁹ ho-
mines deuon in gra pficiunt. tanto ad sufferendu
sunt fortiores. **I**o vndiqz tribulantur vt merita cu-
mulent. **D**iceres cu aplo **P**hil. iij. **D**ia possuz in
eo q me confortat. **N**a dñs deus eis astat. eos for-
tificat. iuxta illd. **i. Choz. x. Fidelis de q nō parie-**
tur vos tēptari vltra id qd potestis. Scdo tales in
gra sunt vniuersiores. ergo plus tribulant vt virtu-
tes cognoscant. ps. lxxv. In multitudine vtriusqz me-
mentent tibi inimici tui. Tertio tales tribulatioe
indigent vt sint cautiore ne superbent. talis fuit
aple. ij. Choz. xij. Datus est mihi stimulus carnis
mee angel⁹ sathane vt me colaphisset ne magnitu-
do reuelationū extollat me. Io Greg. Postqz do-
min⁹ hoicm p grām visitat. subito illū pbat vt co-
gnoscat qd a deo heat ne de gra supbiat. Figuraf
Gen. vij. Aque eleuauit archā in sublimi. Spi-
ritualr. Sic aque tribulationū eleuat mentē hois
boni ad sublimitatē diuinitatis z ad noticiā diuine
charitatis. Iuxta illd apocal. iij. Ego qd amo ar-
guo z castigo. Et ad hanc interrogatōz saluatorz de
calice passionis rnderunt. possum⁹. Dicit Chryso-
sup Mar. Hoc nō dicunt ex fiducia fortitudinis
q ex ignorantia passionis. Nā in expis videt leuis
esse tempratio passionis z mortis. Io ait illis. Ca-
licē meū bibetis. Dicit Bed. sup Marcuz. Bibit
iacobus calicē passionis. qn ab herode capite trū
carus est. Sed qd de iobe quō bibit. q ppta mor-
te vira finit. Rndet Pyero. Propz martiriū fu-
it missus in feruentis olei doliū. z demū in insulā
pathmos relegat⁹. Rndet eis ibs. Calicē meū bi-
betis. Remigius. Bibit iacob⁹ in passione. Io hā-
nes in psecutōe. s. sedere ad dexterā aut sinistram
meaz. nō est meū dare vobis. Dices. tamē dixit
Mat. xj. Dia sūt mihi tradita a pte meo. z Mat.
vi. Data est mihi ois pās in celo z in terra. Respō-
det Remigius. Hoc intelligit duplr. Primo fm
humanitatē quā traxi a matre mea que est amica
via. fm quā sum vester consanguine⁹. nō est meū
dare vobis. s. fm diuinitatē in qua sum pū equal.
Allo mō non est meū dare vobis. s. in statu in quo
vos estis. qz supbi z elate mētis. ps. c. Nō habita-
bit in medio dom⁹ mee q facit supbiam. s. quibus
paratum ē a patre. Dices. q sunt quibus
paratum est regnū dei a deo pte. Rndet. Primo in-
nocentibus. Marc. x. Sinite paruulos venire ad
me. talū em est regnū celoz. z hoc ex pura gratia
z sine omni merito ppro. ad Tytū. iij. Nō ex opī-
bis iusticie q fecimus nos. s. fm magnam miseri-
cordiam suam saluos nos fecit. In signum illius
Iohes vidit celū aptum xpo baptisato. Sed hen-
maledicte matres venerabili hereditate ppos pu-
eros priuantes crudeliores brutis que nutriunt z
defendunt pter scropham. Si tales digne vellent
penitere. consulit eis Alexander tert⁹ vt intrēt re-
ligionē vbi ppeue deplorēt pccm. Et hī de his q fi-
lios oc. c. veniens. Si aut repugnātē carnis debi-
litate ad hoc induci nō pnt. tūc eis nubēdi licētia
tribuat. qz tūc⁹ est vt in dño nubēt vni soli qz in ho-

nefte multos admitterent. s. tñ aīo grātis pnia in
lungat. vt hī de his q filios oc. c. intellexim⁹. **S**e-
cūdo regnū parū est penitētib⁹. **Mat. iij. Pniam**
agite zc. Figuraf in rege Nabuchodonosor. q ex
supbia dixit. Nōne hec ciuitas babilon in robore
meo edificata ē. xpt qd expulsus fuit a regno sep-
tē mensibus z postea reuocatus p danielē vīqz in
finē septē annoz egit pniam. neqz panes neqz car-
nes comedit neqz vinū bibit. pacta pnia restituit⁹
in regnū suū. de quo Aug⁹. z hī in cañ. xxiij. q. iij.
nabuchodonosor. Nabuchodonosor penitētiam
egit fructuosam. z postmodū innumeros flagella
r⁹ sustinuit. z regnū qd p diderat rursus accepit. sic
de nobis vt dicit Aug. Qui pccā pniam deleue-
rit angeloz conforz i ppetuū erit. Tertio regnū
paratū ē misericordiz agētib⁹. vñ Mat. xxv. De-
nite bñdicti pcpite regnū pīs qd vob paratum ē
ab origine mūdi. Io aug. Prebēteccū. accipe celū
Quarto parū est voluntariā paupratē p xpo su-
stinētibus. ps. lxxvij. Parasti in dulcedie tua pau-
pēri deus. s. regnū. de q Math. v. Bti paupes spū
qm ipoz est regnū celoz. Quinto parū ē vacif
se hūilitatib⁹. Lu. xij. Nolite timē pusillus grex.
placuit em pī meo vobis dare regnū. Figuratur
i. Reg. xvj. de filiis isrl. Saul mim⁹ fuit vnc⁹ in re-
ge. ad designādū hūilitatē. mō ipi erāt supbi. ergo
locutare regni indigni. io dixit eis in textu. Scit⁹
qz pncipes gentiū dñant eoz. nō sic int vos. dicit
Dige. s. violent dñari. z alios opprimere. qz dicit
Berh. sup Cañ. Sic lucifer a celi gla cecidit. sic aia
supba ad pfundū inferni ruit. Io subdit. Qui vo-
luerit int vos esse maior sit sicut minor. iuxta illd
Eccli. xxxij. Rectorē te posui. noli extollī. sed esto
inter illos quasi vnus ex illos. Nam dicit Ambz.
Si quis vult capere xpi maiestatem. sequatur ei⁹
humilitatem. Sexto regnū paratum est pugnā
tibus. Vñ canit eccia. Estote fortes in bello. et pu-
gnate cū antiquo serpente z accipietis regnū eter-
num. eo q dicit saluator. Mat. xj. Regnum celoz
vīm patit⁹ violenti rapiunt illud. de quo hī in cañ.
xxij. q. viij. Omni timore postpositio qdōs fidelitū
mouit in bello qd ī infideles gerit celeste regnum
meret. Mat. v. Bti q psecutionē patiunt xpt iu-
sticiā ipoz em est regnū celozum. Talis fuit bea⁹
Jacobus. vt patet in eius legenda.

De sancta Martha. Sermo cix
Mulier quedam Mar-
tha nomine excepit illam gaudens i do-
mum suam. **Lu. x. Et legitur p euangelī**
cali officio. In summa euangelij duo inuener
Prio xpi susceptio amorosa. ibi. Intravit ibs in
quoddam castellū. z mulier qdā martha noie ex-
cepit illū. Scdo subiūgit marthe administratio stu-
diosa ibi. martha satagebat. De primo dīc
Intravit ibs in quoddam castellum. s. berthania
nomine. z mulier qdā martha noie excepit illū
id est frequenter suscepit in domum suam. dicit
Chryso. Sanctorum festa celebrant vt eorum ve-
stigla z exempla p nos imitantur. Nam sicut mar-
tha illum suscepit. sic nos eam imitari debemus.
Item martha suscepit xpm in duplicē domus scs

interiore et exteriorē corpore et spūale. Primo in domū spūalem cordis nr̄i. Nā ip̄e ē hospes. v̄i d̄i p̄ p̄hera. **Hiere. xliij.** Quasi colonus futurus in terra. et q̄si vir vagus declinās ad manendū. Nam p̄querit de suo exilio. **Matt. viij.** Dulces foueas h̄it. et volucres celi nidōs. filius aut̄ hoīs nō habz vbi caput suū reclinet. Ip̄e est hospes q̄ desiderat in nobis manere. **Apoca. iij.** Ego sto ad ostium et pulso. si q̄s ap̄e. m̄i. intrabo. **Reuera** pulsar dñs ad ostiū spūalis et corp̄alis dom⁹. Primo ad ostiū spūalis dom⁹. de q̄ domo dicit ps. **xcij.** Domū tuam decet scitudo dñe. **Ad hāc domū** pulsar tripliciter. **Pr̄io** obijciēdo bñficia nature dī. **Ap̄i** mibi. q̄ ad imaginē meam te creauit. p̄tulit tibi sensus. et corpus dedit. et mēbra decēter cōpēgit. et sanitatē mēbroz tribuit. Nā scribit **Eccli. xxx.** Non est cēsus sup̄ sanitatem corp̄is. **Sc̄do** pulsar p̄ bñficia fortune. dicens. **Aperi** mibi. q̄ ego dedi tibi panes ad vescendū. vestes ad induendū. solē ad videndū aerē ad suspirādū. Sed heu miser p̄ctōr ingratus de collatis bonis negligit dñō aperire. s̄ ad modū ferri p̄gr̄i hoc obaudir. Cui dicit illud puerbi. **j.** Vocauit vos et renuistis. in interitū v̄o ridebo. **Tertio** pulsar p̄ bñficia gr̄e dī. **Aperi** mibi. ego te redemit. sanguinē p̄ te sud. crucis penas sustinuit. dilectā animā meā p̄ te posuit. iuxta illud **Hiere. xij.** Dimisi domū et hereditatē meā. dilectā aiam meā dedi in manus inimicōz. **O** tales eū non in tromitētes et ista bñficia mēte nō p̄cipiētes sunt lapide duriores. et terra ignobiliores claustris inferni firmiores. mortuis miserabiliores. sepulcris fetidiores. **Ad hāc** q̄ vocē interioris inspirationis q̄ neglexit adhuc surgere debet. et illō dicere **Cañ. v.** Surrexi et aperire dilecto meo. **Ad plures** p̄sone sunt q̄ libet̄r suscipiunt. **Pr̄mo** dñs suscipiunt p̄pter dignitatē. **Et sic** xps ē nr̄ dñs **Joh. xliij.** Vos vocatis me m̄gr̄ et dñe et bñ dicitis. imo dñantū dñs sum et rex regū. **Apoca. xix.** Nam ei⁹ p̄tās est a mari vsq̄ ad mare i celo et i terra. **Matt. vlti.** Ip̄e est rex quoz militū nō est numer⁹ **Joh. xxv.** **Sc̄do** suscipiunt amici p̄pter p̄p̄nquitatē. et sic ip̄e caro et fr̄ nr̄ est. **Gen. xxvij.** **Bern.** Puto q̄ me nō pōt spernere xps. q̄ os de ossibus meis et caro de carne mea. nā maior fraternitas est inter nos et dñm q̄ inter dñm et anglos. Nā fraternitas angeloz est ex p̄te p̄tis tñm rōne creationis. inē nos et eū ē fraternitas ex p̄te p̄tis et m̄tis. **Ex p̄te** patris rōne creatōis. **Ex p̄te** m̄tis rōne susceptie humanitatē. **Jō** figuratū sum⁹ p̄ beniamin **Gen. xliij.** cui ioseph maiorē partē dedit. q̄ fr̄ ex vtraq̄ p̄te. **Et sic** xps nos reficiet in humanitate et diuinitate. anglos p̄o in diuinitate tñm. v̄i possem⁹ dicere **Act. xviij.** **Ip̄ius** genus sum⁹. **Idcirco** eū suscipere debem⁹. **Tertio** suscipiunt bñfici p̄pter vtilitatē. **Et sic** xps multa bona nobis p̄stitit. **Joh. x.** Multa bona opa oīdī vobis. **Reuera** multa. nā oīa q̄ habuit dedit nobis. corp⁹ in refectionē. **Joh. h̄ans. vj.** Caro mea vere est cib⁹. dedit sanguinem in ablutionē. **Apoca. j.** Lauit nos in sanguine suo. **Dedit** aīaz in redēptionē **Joh. x.** **Aīaz** meā pono pro ouibus meis. **Dedit** diuinitatē in frustionem **Joh. xvij.** **Hec** est vita eterna v̄i cognoscāt te solū

dēū. **Dedit** regnū in possessionē **Matt. xxv.** **De** nite bñdicti pos. reg. **zē.** **Ad hūc** hospitē venerabile debemus suscipere in domū cordis p̄p̄ vtilitatē p̄sequentē. Nā p̄mo illuminat in intellectu **Joh. j.** Illuminat omnē hoīem venientē in hunc mundū. Nā ip̄e dixit **Joh. viij.** Ego sum lux mūdi. **Dicamus** igit̄ cū ps. **Sit** splendor dñi dei sup̄ nos. Nā de⁹ lux est. et tenebre in eo nō sunt vllē. **Joh. j.** **Et** q̄ hāc lucē nō suscipiūt in tenebris peccatoz p̄manebūt. p̄querētes cū thobia ceco. **Quale** mibi gaudiū cū in tenebris sedes et lumen celi nō video. **Thobie. v.** **De** talibus dicit. **Aug⁹.** **De** cecis oculis q̄ te eternum lumē nō vidēt. de tenebris ad tenebras vadunt. nesciūt vbi corruūt. **Secundo** vtilis est susceptio eius. quia accendit affectum. quia deus noster ignis p̄sumens est **Deut. iij.** **De** quo igne **Lu. xij.** Ignē veni mittere i terrā. quid volo nisi v̄i ardeat. **Quo** igne fuerunt accensi duo discipuli **Lu. vlti.** dicētes. **Nōne** cor nostrū erat ardēs in nobis **zē.** **Tertio** eius susceptio est vtilis. q̄ dicit nos v̄tutibus. q̄ est thesaurus in q̄ omēs thesauri sapientie et sciētie sunt recōditū. **ad Col. ij.** Ip̄e est fons oīm bonoz. **Thobie. x.** In te oīa. **De** quo **Aug.** **Qui** deū habet omnia habet. **Sap. vij.** **Venerūt** mibi oīa bona pariter cū illa. **Quarto** vtilis est eius susceptio in domū spūales quia reficit spūalibus p̄solationibus. v̄i **Mat. xj.** **Venite** ad me oēs **zē.** reficiā vos. i. p̄solatione spūrituali p̄ gr̄am. et eternaliter p̄ gl̄iam. **Proverb. x.** **Erit** vita gr̄e tue et gratia coronabit te. iuxta illud **Eccli. xxxij.** **Ornamentū** gr̄e accipiet coronā. **Proverb. xj.** **Mulier** gr̄atiosa inueniet gloriā. **Qualis** fuit b̄tā martha. que suscepit xpm dñm in domū cordis. et recepta est ab eo in domū gr̄e et eternitatis. **Ad hūc** si volumus dñm iesū suscipere in domū cordis. tūc necessariū est eandē domū p̄us purgare. iuxta illō. **j.** **Regū. vij.** **Preparate** corda v̄ia dñō. **Pr̄mo** p̄ mētis purificationē. **Gre. Ter** gat fordes p̄aul op̄is qui p̄parat deo domū mentis. **Dugo.** **Ip̄e** est amator mūdīcile cor pollutus peccatis non potest inhabitare. **Ideo. j.** **Regū. ij.** **Deus** scientiarū dominus ip̄i preparant. sc̄z cogitationes mūdē. ps. **xxj.** **Tu** autē in sancto habitas. **Aug.** **Mundū** inhabitaculum decet te emundās virtus. **Idcirco** hec susceptio christi in domū spūritualem figurat. **iiij.** **Regū. iij.** **Mulier** sumamitis dixit ad vīrū suū de heliseo. **Animaduē** ro q̄ vīr dei sanctus est iste qui venit ad nos frequēter. faciamus ergo ei cenaculū parū et ponamus in eo lectulū et mēsam sellā et candelabū. et cū venerit ad nos maneat ibi. **Spūaliter.** **Per** sumamitē intelligit̄ aīa fidelis. volens suscipere heliseum id est xpm. **Nam** heliseus interpretat̄ deus me⁹. **Faciam⁹** ei p̄mo cenaculū parū. i. cor mundū et scm̄. q̄ scribit **Sap. vij.** **In** anīas sc̄tās se trāsfert. nec habitabit i corpe subdito p̄ctis. **Sap. j.** **Sc̄do** ponamus ei lectulū. i. quietā et pacificā cōsciam. **De** quo **Cañ. iij.** **Ferculum** id est lectulum portabile. quod dicit̄ a ferro fers ferr. fecit sibi **Salomon.** id est xps de lignis libani. **Libanus** interpretat̄ candidario q̄ lectulus sciētie debet nitere in p̄ritatis cādore. si heliseus. i. xps v̄i i eo q̄scere. ps. **In**

De sancta Martha

pace factus est locus eius. **T**ertio ponam⁹ ei mēsam
i. pgenius cor nrm ad miscōiam. nam vbi pascūt
paupes. ibi cibāt xps. **M**at. xxv. **Q**uōd vni ex mini
mis meis fecistis. mihi fecistis. **G**reg. **Q**uōd iacenti
in terra tribus regnanti in celo porrigis. **M**en
sale illius ē recta intēctio. **E**cci. xxix. **T**rāsi hospes
orna mēsam. s. p rectam intēctiōem. **C**ibus mēse ē
volūtas dī. **J**oh. iij. **C**ibus meus ē vt faciam vo
luntatē patris. **N**am hec ē voluntas patris vt si
mus misericordes vt pī misericors ē. **P**otus illi⁹
mēse ē fletus. **B**erū. **L**achryme penitētū sūt vinū
angeloz. ita qd hō non solū miseref. pīmi h etiam
sui. suā aniam cibando p dī voluntatem. potando
p lachrymaz vbertatē. de quo ps. **P**otum dabis
in lachrymaz. q. dicit **C**assio. **L**achryma ē cibus
animaz. corroboratio sensuum. ablutio peccōz. la
uacriū culpaz. **Q**uarto locem⁹ ei sellam. i. sedē hu
militatis. i qd requēscit dñs. **I**sa. vi. **S**up quē requē
scet spūs me⁹. sup humilem. **I**do **E**ccli. iij. **Q**uā
to magn⁹ es hūilia te i oib⁹. **N**am fm berū. **H**ūil
tas diuine gratie ē familiaris. **Q**uinto ponamus
ei candelabz. i. amorem vbi dī. nam dīc psal. **P**er
bū tuū dñe lumē semitis meis. **S**ine isto lumine
omnis domus mēris ē tenebrosa. **S**ap. xlij. **P**a
ni sunt oēs hoies i qd⁹ non ē scia dī. **I**o **S**ap. vij.
Proposui p luce hīe illā. speciosior ē sole. prop
qd hortatur **G**reg. sup **E**zech. **D**ēs qd viam vite de
siderat vba vite audire debent. **I**sta oia hūit bea
ta martha p que meruit xpm in domū spiritualē
suscipere. **S**cdo debemus xpm suscipere in domū
materialē in psona paupis. **M**at. x. **Q**ui vos re
cipit me recipit. **I**do. j. **P**et. iij. **H**ospitales inui
cē sine murmuratiōe estote. **E**t hospitalitas pūet
ad oēs xpianos hospitia hūites. vt hī. xxxij. q. vij.
c. offerebat. **M**aiori rōne in xpianos ē opus late
charitatis. **E**t exēdit se ad oēs indifferēt. de quo
Chrys. z hī. xlij. dist. qdscamus. **Q**uiescamus ab
hac absurda curiositate vt simus psonaz accepto
res i hospitalitate. **N**am abraam circa oēs se ostē
debat. si scrutator eēt. tūc refugientes ad se ange
los hospitio nō recepisset. **I**do **I**u. vi. **O**mnī pe
tēti te tribue. **R**ōnē assignat **Ch**rys. **N**on ex vita
eoz qd recipis tibi mercedē tributurus ē domin⁹.
h ex volūtatē miscōia z bonitate. **A**ug. cōtra here
sim. **D**iscite xpiani sine distinctione exhibere ho
spitalitatem. ne forte cui domum clausueritis z hu
manitatem negaueritis. ipse sit xps. **I**o ad **H**ebre.
xlij. **H**ospitalitatem sectantes z nolite obliuisci.
Nota licet hospitalitas pūnet ad omnes xpi
anos. signanter tamen ad platos religiosos. **P**nd
xlij. distin. hospitalē. **H**ospitalē oportet esse sacer
dotem ne sit de numero eorum quibus in iudicio
dicetur. hospes eram z nō suscepistis me. **Q**ui em
aplm secutus est. alios ad hospitalitatē dī inuita
re. quō hospitalitatis inuitator poterit eē qd domū
xpiani hospitibus claudit. **H**abet nanq in casu.
xvj. q. ij. z **H**iero. qui dicit. **Q**uoniam qdqd cleri
ci hūit paupes ē. z domus illoz omnibus dī cō
munis in necessitate z inuēptione peregrinorum z
circa curam hospitum inuigilare debent. **I**tē vi
dus competit hospitalitas. j. **T**hi. v. **D**era vidua
ē qd paupes hospitio recepit. z scōz pedes lauit.

Nota modū hospitalitatis. **P**rio ad veram
suceptionē pauperis seu peregrini requiritur vt ho
spiti beniuole occurrat vt abraam occurubat an
gelis. **G**en. xviij. **S**cdo vt hūilr inuitet. **G**en. xv.
ij. **A**braam adorauit in terrā pcedens. dicens. **S**i
inueni grām in oculis tuis ne transeas dñe seruu
tuū. **T**ertio vt intrare cogat. vñ **G**rego. **N**ō soluz
pgrini sunt inuitadi h trahendi. vñ de duob⁹ di
scipulis euntibus in emaus **I**u. vi. **C**oegerūt illū
dicētes. **M**ane nobiscū dñe. z act. xxi. **Q**uedā mu
lier noie lydia colēs deū coegit paulū z lucam dī.
Si iudicatis me fidelē dñō esse. introite i domū
meā z manete. z coegit eos. **Q**uarto requiritur vt
dulciter introducat. **G**en. xxij. dixit laban ad ser
uum abrae. **I**ngredere bñdicte dñi. **E**t hoc est qd
dī. ij. **C**hoz. ix. **N**ō ex tristitia h ex necessitate. hila
rem em dātozē diligit deus. **Q**uinto requiritur vt
pedes pgrinoz z paupz lauetur. **G**en. xviij. **A**n
ferā paucillū aque z lauetur pedes vñ. z requēscite
sub arbore. **S**exto requirit vt necessaria eis admini
strent. **G**en. xvij. **P**onam buccellā panis z cōfor
tet cor vñm. postea transibitis. **S**eptimo requirit
vt hospes defendat. sicut fecit **I**oth **G**en. xix. qui
claudens ostium dixit sodomitis. **N**olite qd frēs
mei malū hoc facere. habeo duas filias qd necdū
cognouerunt vñz. educam eas ad vos. z abutemī
ni eis sicut vobis placet. vñis istis nihil mali faci
atis qui ingressi sunt sub vmbra culminis mei. de
quo **A**mbro. in li. de patriarchis. z hī. xxij. q. vij.
Offerbat scūs **I**oth filiaz pudorem. **N**am si il
la flagiciosa iniquitas erat. tamen minus erat fm
naturā qd aduersus naturam delinquere. dicit glo
sa **M**artha. bñdicēti. **I**ta hospes tenet hospitē de
fendere. **D**ñi z lex dat actionē h eū si nō fecerit.
Prio nora hospitalitas ē maxie utilitatis. **P**ri
mo pgnitōz dei ppar. **I**u. vi. **C**ognouerūt eum in
fractōe panis. qd inuitassent eū in hospitio. **S**cdo
tpalia bona multiplicat. vñ de vidua. iij. **R**e. xvij.
cui nō defecit farina z oleū cū suscepit helyseum.
Tertio a malo tpali confuat. vñ in raab. qd recepit
nuncios **I**osue. **E**t iudē. ij. saluata cū domo sua. z
loth qd angelos recepit cū filiab⁹ de incendio libat⁹
est. **G**en. xix. **Q**uarto grām impetrat. **D**ñs domi
nicus hospitē suā hereticā ad fidē cōuertit z de za
cheo **I**u. xix. **H**odte sal⁹ hūic domui facta est. iij.
Regum. iij. **H**elyseus suscitauit filios hospite sue
Quinto p hospitalitatem qd meret vt deū suscipi
at. **M**at. x. **Q**ui vos recipit me recipit. **G**re. **P**e
sate qd sit vñus hospitalitatis. ad māsiones vñas
xpm suscipite vt etna cōsultā recipe valeat. pbe
re mō xpo pgrino hospitū. vt non vos pgrinos
nesciat. h vt xpianos ad regnū recipiat. dicens illud
Mat. xxv. **H**ospes erāt nō collegistis me. **N**ā ad
hospitalitatē exercēdā exhortari nos deberet h q
oēs hospites sum⁹ i hac vita. **D**eb. xlij. **N**ō hēm⁹
h manentē ciuitatē. h futurā quā qrim⁹. **I**o ang.
de vñis dñi. fmo. xxij. dīc. **O**nuisqz i domo sua
h hospes ē. alioqn si nō eēt hospes nō inde transi
ret. si transurus es velis nolis hospes es. si dimi
tit illā domū filijs hospitib⁹ dimittit. **N**ā fm ang.
Homo in presenti vita est quasi in domo aliena.
nescit qdō exte sibi precipitur. qd igf pfuit cla

no mentis de tpalibus. vt bi Sap. v. Quid nob
psit supbia. quid diuitiarum iactantia. oia transie-
runt velut umbra. et quasi nuncius precurrens. et q-
si spuma glacialis que a vento tollitur. et tanq- me-
moriam hospitis vnus osei pretereuntes. Na taber-
narius non velle q- rediret hospes et reciperet qd
dimisit. Sic nec filij tui desiderant reditum tuum
post obitum. Item sicut tabernarius nisi ad ostiu
conducit hospites. sic xpius et amici dumtaxat
ad fossam te conducunt. et traditur oblivioni me-
moriam tua. ps. lx. Perijt memoria eor- cu sonitu.
Medico hospitalitate debemus hic exercere
vt in futuro possemus hospitium hie. de quo Aug.
contra hsem. Prebe rectus. accipe celum. Jo apls
ad Heb. xiiij. Hospitalitate nolite obliuisci. p hac
qdam deo placuerunt angelis hospitio receptis.
super quo Orige. Domus hospitales ingressi sunt
angeli. domus vo hospitibus clausis ignis et sol-
phur eccendit. Inde Orige. sup Gen. ii. v. Audite
qui pegrinis domum clauditis qui hospitem vitat.
Ioh in sodomis habitauit. alia eius bona gesta
non legimus q- angelos hospitauit et incendia
ignis enasit. q- meritorium est hoc opus mise-
ricordie. Primo quia i hoc bono locabunt hospi-
tio in futuro. q- in paradiso. dicetur eis illud Lu.
xxij. Hodie mecum eris in paradiso. Ibi bene ci-
bentur iuxta illud Sap. xvj. Panem celi prestisti
eis omne delectamentum in se habentem. Secdo me-
lins poterit. de quo ps. xxxv. Torrente voluptat-
um potabis eos. Apocal. xvj. Sitis dabo de fon-
te aque viue gratis. Tertio honorifice cababuntur
Cañ. j. Leculus noster floridus. Quarto in claro
et lucido cubiculo collocabuntur. apocal. xxi. Ci-
uitas illa non eget sole neq- luna vt luceant in ea.
nam claritas dei illuminat illam. Quinto requie-
s sine strepitu dabitur eis. De quo Isa. xxvij.
Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. et
in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. Se-
xto letum hospitium habebunt. s. dñm deū. Isa. xxxv
Videbunt gloriam dñi dei nostri. et ibm filium eius
qui transiens ministrabit illis Lu. xij. Ibi adiple-
bitur dictum Beru. Plenum erit omni dulcedi-
ne videre hominem hominis conditorem. Ecce q-
magna est merces et gloria hospitantium peregrin-
nos. de quo Chrys. sup Math. c. x. super illo ver-
bo. Qui recipit iustum in nomine meo. mercedem
suis recipiet. Vbi dicit Chrys. Qualem mercedem
habet qui propter deum peregrinatur. tale habet
qui suscipit peregrinantem et sunt ambo equales
qui propter deum refrigerat. et qui propter deum labo-
rat. et maioris est meriti q- homo seipm acriter
castigaret. **Q**uod legitur exemplum. q- fuit q-
dam senex valde hospitalis. faciebat hoies man-
ducare quos hospitabat. et cum ipis manducant
Venit semel quidam senex quem hospitio susce-
pit. h secū māducare noluit. dicens se leiuare. At
ille dixit. Veni orem simul sub arbore. cui arbor
inclinabit opus eius a deo acceptabit. isti orare in-
cipiētes. arbor inclinata ē huic q- hospites hospitio
suscepit. Jo ambro. in li. de officiis. Vides inq- q-
abraā deū hospitio recepit dñm hospites qrit et loth
angelos. vñ scias tu cum suscipis hoiem suscipies

xpm. vt3 exemplum de martino monacho vt scribit
Grego. in quadam omelia. qui inuenit lepro sum
volens cum portare ad hospitium in monasterium
estmans euz hominē inuenit eū fore christū. Sic
martha non solum suscepit homines et angelos
hospitio. sed regē et dñm hominū et angelor- ppter
qd magnum eius hodie meritum et pmiū pco-
nisatur in vniuerso mundo. et legitur in pñt euan-
gelio. Mulier quedam martha nomine excepit il-
lum in domum suam.

Sermo cx.

Ad idem.

Martha satagebat cir-

Martha frequens ministeriū. Luc. x. In sum-
ptis euangelij duo inuunt. Prio lau-
dabilis xpi susceptio in honorabili hospitio. Se-
cundo subiungitur amabilis marthe conuestio
de fororis ocio. Primū patet in pñcio. Secun-
dū tangit ibi. Dñe non est tibi cure. De primo dic-
In illo tpe. s. cum xps tret ad pdicandum de loco
ad locum. tunc intravit in quoddam castellum. s.
berhaniam. distans qndecim stadiis a hyernsalē.
Sed diceret. quis fuit inductor et inuitator
qui ibm inuitauit. Rñdetur q- lazarus cum venit
de venatione et vidit ibm resuscitantē inuenē ad-
lescentem ante portam ciuitatis. Nam tunc inipi-
ram ē sibi. Iste ē qui venturus est ad salutē ppli
et inuitauit xpm. Tunc martha reuerentē suscepit
eum. et maria delectabatur in verbis eius. Spua-
liter. Per has tres psonas intelligitur triplex sta-
tus hominum. s. penitentium actiuorum et cōtem-
plantium. Status primus. s. penitentium intelli-
gitur p lazaro qui interpretatur adiutus. et significat
pniam. Nam sine adiutorio et gfa dei nemo pōt
penitere. de quo Augu. in li. de pnia. Vere penite-
re non ē hois h gfe dei. Ergo errant qui dicunt. si
hoc pctm agam volo bñ penitere. ac si sciret in eo
rū potestate. quod tamen non est. Ratio. quia. ad
veram penitentiam ad minus requiruntur duo.

Primum contritio de pctis pterit. modo q-
pster illam. nō homo. nō papa vel eps. h deus. de
quo Richar. li. iij. de contemplatione. Nihil inti-
ma cordis purgat nisi contritio quaz deus donat.
Johan. xv. Sine me nihil potestis facere. s. meri-
torie. **S**ecundum quod requiritur ad veram pe-
nitentiam ē voluntatis bone propositio. scilicet am-
plius non peccandi. Et illam solus deus dat. Phil.
i. Deus operatur in nobis velle et pfcere. ergo me-
rito status pnie figuratur per lazarium. qui inpre-
ratur quasi adiutus. Peccator penitens potest vi-
cere cum psal. Nisi dominus adiuuisset me. pau-
lominus habitasset in inferno anima mea. Sicut
lazarus inuitat iesum ad domum marthe. sic pe-
nitentia inducit iesum in domum cordis nostri. de
quo Isidorus li. ij. de de summo bono. Peniten-
tia est medicam en vulneris. et inductio salutis. id
Beru. Intrans iesus in castellum cordis nostri.
Lazarus inuitat iesum et domum purgat. scilicet
penitentia. sed martha orat. id est actio. maria ve-
ro letificat. id est contemplatio. Ido subdit i textu
Mulier qda martha nomine excepit. i. feruenter
cepit illū i domū suā. et huic erat soror noie maria.

De sancta Martha

Moraliter. Per marthā intelligitū vita actiua. per mariam vita contemplatiua. Vita actiua ut dicit Aug. ē corporis obsequiū p̄p̄ deū corporali in corporalia exhibitū. ut est esurienti cibare. ecce cibās cibātū et cibus sunt omnia corporalia. et hoc ē negocium marthe. Item martha p̄p̄noiat q̄ maria. q̄ senior. et sic vita actiua debet p̄cedere cōtemplatiuā. de q̄ Grego. vi. moral. Qui ad arcē cōtemplatiōis ascendere desiderat. necesse est ut prius in actione se exerceat. Actio fm̄ Rico. de lyra. est opatio virtutum moralium. In his d̄z fieri p̄us exercitatio anq̄ accedat homo ad contemplationē. Sed beu aliq̄ sunt q̄ post susceptā p̄niam volunt esse cōtemplatiui. q̄d nō pōt fieri. Bern. Nō p̄ius Rachel q̄ lya supponit Jacob. Iō dicit Dige. sup̄ Can. c. ij. Cōtemplatorē v̄z te iudico. si p̄mo p̄ficiat te actio tunc subdit textus. Martha satagebat. i. satis agebat circa frequēs ministeriū. **I**ntē nota si q̄s vult meritorie opari in vita actiua ut sataget cum martha. tunc vita actiua requirit septem. fm̄ q̄ dies sunt septē in hebdomada p̄ quos enumerat et dila bitur vita nostra. Primo requirit mentis purifica tionē. Secdo rectā intentionē. Tercio p̄ximi edifi cationē. Quarto cordis humilitationē. Quinto diligentē executionē. Sexto futurā remunerationē. Septimo perseverantē opationē. **D**ixit p̄mo actiua vita ut meritorie agat requirit mentis purificationē. Iaco. iij. Emundate manus et purifi cate corda. Rō Eccl̄. ix. Qui in vno offendit. mul ta bona perdit. Beda in omei. sup̄ Iohannē. Acti ua vita est exteriorem hoīem opibus iusticie insiste re. et seipm̄ immaculatū ab hoc seculo custodire. nā modicū fermentū totā massam corrūpit. et sic vniū pctm̄ mortale. Grego. Nulla bona acceptant que maloz admixtione maculant. Licet homo multa faciat. tñ deo non placent nisi homo prius dō pla ceat. Grego. Nō placuit abel ex munere. s̄ mun⁹ ex abel. Idem. Quid p̄dest sua dare deo et seipm̄ dyabolo. nil poterit deo fore gratū q̄d iū hō ingra tus est deo p̄ mortale pctm̄. Iō grauita pctā dicitur moralia triplici de cā. P̄rio q̄ mortificat oia. iuxta illd̄ Ezechie. xviij. Si auerterit se iustus a iu sticia et fecerit iniquitatē. nūqd̄ viuet. omnes iusticie ei⁹ quas fecerat non recordabunt. vñ Agget. j. Se minastis multū. et iulistis paz. et q̄ p̄gregauit mer ces misit eas in saccū pertusum. Secdo pctm̄ mor tale dicit grane. q̄ trahit ad mortē eternā. ad Ro. vi. Stipendia pcti mozt. Tercio q̄ aufert hoi deū qui est vita anime. aug. Vita anime de⁹ est. et q̄ re cedit ab eo mortu⁹ est. talis est qui peccat mortali. Iaco. j. Peccatū cū consummatu⁹ fuerit generat mortē. **S**ecdo vita actiua requirit rectā intētionē q̄ dicit Grego. xxvij. moral. Intentio p̄stat fun damētū op̄i nostro. nā sicut fabrica columnis. colū ne basib⁹ fulcunt. ita vita actiua virtutibus. et vir tes in timē in intētionē p̄sistunt. Iō subdit ibidem. Vigilātī cura intentio est pensanda. nā qui rectā intētionē in opere non habent. totū opus amit tunt. Cui consonat Magister in. ij. distin. xl. act⁹ sūt simpliciter mali q̄ p̄uersam intētionem ha bent. **S**ed diceret. q̄lis debet esse intentio actiui hominis. Respondet Bern. In omni opari

one vite actiue principaliter intende gloriam dei. tui salutem et p̄ximi vtilitatem. **P**rimo intende gloriam dei. j. Choz. x. Dia q̄cunq̄ facitis ad glo riam dei facite. Bern. Fidelis famul⁹ nō suā s̄ dñi q̄rit gloriam. sic nos dicēdo cū ps. cxlij. Nō nobis dñe nō nobis et. Secdo intēde tuā salutē. bern. Ne mo tibi germanior vnico matris tue. Tercio p̄xi mi vtilitātē. et hoc est tertiu q̄d dixi q̄ requirit vi ta actiua p̄ximi edificationē. vñ Marthe. v. Luce at lux vestra coram hoibus. ut videant opa vestra bona. et glorificent patrē v̄m qui in celis est. Lu. xj. Nemo accendēs lucernā ponit eam in abscon ditō neg sub modio. s̄ sup̄ candelabrum ut luceat his qui in domo sunt. cum docet ap̄s ad Ro. xij. Prouidētes bona nō tñ coram deo. s̄ etiam coram omnibus hoibus. **D**iceret. tam en docet salua tor Mat. v. Audite ne iusticiā v̄rām faciat corā hoibus. Rñdet Gorra sup̄ Mat. In ope bono q̄ renda ē gloria diuina. et ea de cā d̄z fieri in publico de q̄ Mat. v. dictum est. Sed in bonis opib⁹ fugi enda ē gloria p̄pria. et de hoc dicit. Attendite ne iu sticiā vestram faciat coram hoibus. Ideo s̄dit ut videant ab eis. Greg. Sic opus fiat in publi co ut intētio maneat in occulto. Dicit namq̄ aug⁹. Si nō habes inspectores. nō hēbis imitatores. **Q**uarto vita actiua requirit cordis humilitationē Eccl̄. vij. Humilia valde sp̄m̄ tuum. Nā si magna opa fecisti. multis bonū exemplū p̄buitis plures meliorasti cum vita et doctrina tua. noli extolli. s̄ memēto Eccl̄. iij. Quanto magnus es humilia te in omnibus. Greg. iij. moral. Perit oē q̄d agitur nisi in humilitate custodiatur. Lu. xvj. Cum feceritis omnia que precepta sunt vobis. dicit. inuti les serui sumus. s̄ nobis non complacendo. aug⁹. Vbi tibi placuisti. ibi defecisti. bern. Qui placere deo desiderat. necesse est ut sibi displiceat. nam fm̄ Augu. Summa perfectio christiane religionis est ut q̄tum homo proficiat tantum se deficere p̄ter Et hoc causat vera humilitas. De qua bern. Ve ra virtus est humilitas. de qua homo verissima co gnitione sibi p̄p̄i vilesceat. **Q**uinto requirit futuraz remunerationem non querens in p̄nī remunera ri per tpalia. s̄ diuitias et honores. s̄ querit deuz in premium. dicen do cum psal. Quid enim mihi in celo est. et a te quid volo super terraz. pars mea de us in eternum. q̄. d. Celum paraspēdo. terrā non curo. s̄ deū meū in precium desidero. **S**ed q̄ actiui solum deum desiderare debent in premi um. hoc in multis figuratur in veteri lege. **P**rimo in abraam Gen. xlij. cum persecutus fuerat quī reges qui depredari fuerant terram et ceperunt Ioth et fecit victoriā. Dixit ei rex in sodoma. Da mihi animas. cetera tolle tibi. Respondit abraam Leuo manus meas ad dñm deum excelsum pos sessorem celi et terre q̄ a filo subregiminis vsq̄ ad corrigiam nō accipiam ex omnibus que tua sunt **S**piritualiter. Per abraam qui hostes occidit et predam reduxit intelliguntur iudices ecclesiastici et seculares qui iusticiam faciunt inter v̄rom et v̄rum non debent accipere munera parua vl̄ ma gna. xj. q̄. iij. nō lz. Nō lz iustū iudiciū v̄dē. lz aduo cato v̄dēre p̄ociniū. s̄ n̄ iudiciū. s̄ beu nūc iple

illud. j. Regum. viij. Declinauerunt post anaricta
acceperunt munera. et puererunt iudiciu. Si non e
pauu bonor iudiciu h mal op. de q. Prouer. xviij.
Munera de sinu impijs accipit vt puerat semi
tas iudicij. Sz q ampli⁹ est conqrif. Ihdorus. z h
xj. q. iij. paup. Paup dum no hz vi offerat non so
lum audiri contemnit. sz etia contra veritate oppmi
tur. de talibus. Isa. v. De vobis q iustificatis ipfu
p muneribus. Symo de cassia. De in sacra scptu
ra significat etiam damnatione. Sz boni iudices
expectat etia remuneratone. xj. q. iij. q recte. Qui
recte indicat pmiu retributois a do expectat. Se
cundo figurat in moyse. q ait ad dnm Num. xviij.
Tu scis q aseiliu nec vnu accepim. i. qdcuqz exile
mun⁹. Spualr. Moyses q lenitas instituit z ordi
nauit. lenitas figurat epos qz e coferre ordines z
bnficia. q p talibus nullu mun⁹ dnt accipe. vt h
de symonia. in ordinado. In ordinado no dz epus
impositione man⁹ vendere. nec notari⁹ calamum.
Intra illud Mar. x. Gratis accepistis gratis date.
Tercio figurat in samuele. j. Reg. xij. q ait. Couer
satus sum coram vobis ab adolefcentia mea vsqz in
die istu. pto sum loqmini coram dno. vtz bouem
cuiusqz tulerim vel asinu. si que oppsi. z si de ma
nu cuiusqz mun⁹ accepi hodie restitua. Spualiter
p samuele q orauit p filijs isrl. z q ait. Absit a me
hoc grande pctm vt cessem orare p vobis. itelligu
tur religiosi q p missis z oronib⁹ nullu mun⁹ dnt
desiderare. sz consequit cosequit z euenit sustetatio
nis receptio. iuxta illd apli. j. Choz. ix. Qui altari
defuit de altari viuat. Et subdit. Quis pascit gre
ge z de lacte eius no manducat. Nemo militat sti
pendijs suis vnqz. et seqtur ibide. Dns ordinauit his
q euageliu nunciant de euagelio viuere. Lu. x. Ede
tesz bibetes q apd illos sut. dign⁹ em opari mer
cede sua. Quarto figurat in helyseo. iij. Reg. v. q
de naaman leproso z mudato nihil voluit accipe.
Iz ille beniuole ei multa offerebat. Spualit. Per
bellefu q p septem ann lortione mudauit naaman a
lepra. significat sacerdotes q conferunt septe sacra
p q fideles lauant i ecclia. de qbus nihil dnt exige
vt h de symonia. c. no sacra. Atqz p pietas hoim
introduxit plas cosuetudines epi faciunt obfua
re. vtz de symonia. c. ad aplica. **¶** Diceret. si ali
qd libere offeret ministrati sacra. nuqd pt accipere
Rndet Guil. q sic. si indiget pot ei dari pecunia i
sumptus sacerdotis. no in munera sacerdotij. i. of
ficij sacerdotalis qd ipedit. sic dicit Hyero. q de
ce panes crustula z vas mellis si data fuerut pro
phetis magis in sumptus qz in munera pphete
reputada sut. vt h. j. q. j. indices. Cu ergo dicit. sa
cerdos recipit pecunia p amministradis sacmen
tis. tuc ly p notat cam sine q no. i. cam sustetatois
z non appciatoz ipius sacri vel officij qd impedit
vl laboris q laborat in ipo officio. qz labor contun
ctus e officio qd no dz vedi nec locari. Et sic sacer
dos dz gratis impedere officiu. Sitr quod dat ei
gratis dz dari denotando sustetatione z no appci
atione. sicut dicit aug. q apli gratitu pane accipi
ebant ab illis qbus gratis pdicabant. Dn augu.
in li. de pastoibus. Si tibi accenditur lucerna in
domo vt tibi laceret. nonne adijceres oleus ne ex

tinguere. Dn z addidit. vnde ergo vultur ne
cessitatis est accipere. charitatis vero e pbere. No
igitur venale est sacramentum vt heticus dicat vel
iniquus christianus. vt illud sit pctum qd sumunt
vi viuant. qui euangelium nunciant vl sacra ad
ministrant. Si enim sic vedunt magnam remvllt
pcio vedunt. Accipiunt ergo sustetatione necessi
tatis a populo. sz mercede sustetationis a deo. No
em populus ydoneus e reddere mercedem illis.
non em expectant isti mercedem nisi vnde illi sa
lute. quia no qruunt pncipalit datum sed fructum.
¶ Sexto requirit vita actiua diligetem executio
nem. ij. Paral. xix. Omnia cu diligetia agite. Na
negligetes maledicuntur Hyero. xlvij. Maledi
ci⁹ qui facit opus dnt negligeter. Propt qd bonaf
apls Rom. xij. Spu feruetez. dno scrutez scz
charitate. sine qua omnis actio frustra. Dn Hyla
rius sup Jobem. Frustra erit omnis operatio ni
si assit dei dilectio. Berni. Charitas e virtus i q nec
minimu opus despiciet. z sine qua maximum no
acceptatur. Non pdicatio. j. Choz. xij. Si lignis
hominum loquar z angelorum. charitate autem
non habuero sum velut es sonans z cymbalu tin
niens zc. non fides. j. ad Choz. xij. Si huero om
nem fidem. ita vt montes transferam. charitatem
aut no habuero nihil su. non elemosina. j. Choz.
xij. Si distribuero in cibos pauperum oes facul
tates meas zc. non martyriuz. j. Choz. xij. Si tra
didero corpus meum igni vt ardeam. charitatem
aut no habuero nihil pdest. Ideo Aug. Charitas
est que valet ad omnia. sine qua nihil valent oia.
¶ Septimo vita actiua requirit pseuerante opa
tione. Lu. j. In sanctitate z iusticia seruamus do
mino omnibus diebus nostris. Non dicit aliqui
bus diebus sz omnibus. Quia dicit Gregori. In
castum bonum agitur si ante terminum vite dese
ratur. Ideo Eccli. ij. Fili accedens ad seruitiu des
ta. i. in pseuerantia. Chryf. Tolle pseuerantia. nul
lum obsequium habet meritum. Propter quod
fuit preceptum in figura Leuiti. j. q caput cu car
da deberet offerri deo. id est principium cum fine
Math. x. Qui perseuerauerit vsqz in finem b sal
nus erit. Quod fecit beata Martha. vt patet i ei⁹
legenda zc.

¶ De sancto Petro ad vincula.

¶ Sermo cxj.

Erodes postqua occi

b dit Jacobu apposuit z apprehendit Pe
trum. Actu. xij. Ambrosi. in exameron.
Lupus qui semel gustat carnem humanam. eam
amplius comedere appetit. z effundere sanguine
humanum delectatur qz vsqz ad mortem ingredit
pro ea. Karlo. quia homo inter omnia animalia
carnem habet sapidozem z sanguinem dulciozem
quia de quanto animal melioribus esctis vescitur
z nutritur. de tanto caro z sanguis suauior reddit
Et sic est de homine. ideo a lapjs plus appetitur.
Spiritualiter. Per lupum intelligitur crudelis
tyrannus. quia mali xpiani dici hoies no merent
fm illud Boenij li. iij. prosa tertia. Euenit vt qua
transformatum vicis improbum videas homine